



**ОФІС РЕФОРМ**  
КАБІНЕТУ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

# **ДАЙДЖЕСТ ВІДНОВЛЕННЯ УКРАЇНИ UKRAINE RECOVERY DIGEST №118**

**ЩОТИЖНЕВИЙ ОГЛЯД МЕДІА,  
ОФІЦІЙНИХ ЗАЯВ ТА ДУМОК ЕКСПЕРТІВ  
НА ТЕМУ ВІДНОВЛЕННЯ УКРАЇНИ**

**17 – 23 ЧЕРВНЯ 2024**

# ЗМІСТ:

<b>1. МІЖНАРОДНА ПІДТРИМКА</b>	<b>3</b>
<b>2. ПЛАНИ ВІДНОВЛЕННЯ – ОФІЦІЙНО</b>	<b>8</b>
<b>3. ПЛАНИ ВІДНОВЛЕННЯ – ЕКСПЕРТИ</b>	<b>9</b>
<b>4. ХІД ВІДНОВЛЕННЯ</b>	<b>13</b>



Якщо бажаєте отримувати дайджест – пишiть нам на адресу:  
[rdo@kmu.gov.ua](mailto:rdo@kmu.gov.ua)

# 1. МІЖНАРОДНА ПІДТРИМКА



## **ЄС НАСТУПНОГО ТИЖНЯ ВИДІЛИТЬ УКРАЇНІ ЧЕРГОВІ EUR1,9 МЛРД У РАМКАХ UKRAINE FACILITY – ДОМБРОВСКИС**

Віцепрезидент Європейської Комісії Валдіс Домбровскіс зазначає, що наступного тижня Україні буде виділено EUR1,9 млрд у рамках Ukraine Facility.

Про це він повідомив у п'ятницю в Люксембурзі на пресконференції після засідання Ради ЄС з економічних питань.

«Щодо Ukraine Facility: Україна отримає EUR1,9

млрд попереднього фінансування наступного тижня, а наступні два регулярні платежі можуть відбутися пізніше восени», - сказав віцепрезидент Єврокомісії.

Домбровскіс нагадав, що взяв участь у Конференції з відновлення України, яка відбулася минулого тижня в Берліні і в рамках якої було підписано «гарантійну угоду з міжнародними фінансовими інститутами та банками розвитку країн-членів ЄС» на суму EUR1,4 млрд євро. «Одразу після цієї пресконференції разом із Європейським інвестиційним фондом ми запустимо пілотний механізм у рамках Invest EU, щоб дозволити експортно-кредитним агентствам підтримувати малий і середній бізнес у торгівлі з Україною», - повідомив він.

[Джерело 1](#)

[Джерело 2](#)

## **ЄС ПЕРЕДБАЧИВ У БЮДЖЕТІ НА 2025 РІК €15,2 МЛРД ДЛЯ УКРАЇНИ**

Європейська комісія 19 червня запропонувала проект бюджету на 2025 рік обсягом €199,7 млрд, який передбачає €15,2 млрд для підтримки України. Про це йдеться у пресрелізі Єврокомісії.

Ухвалення документа забезпечить стабільну та передбачувану підтримку України, йдеться у повідомленні. Передбачається, що €4,3 млрд із бюджету ЄС будуть доступні Україні у вигляді грантів у межах програми Ukraine Facility, а €10,9 млрд – у вигляді кредитів.

Проект бюджету на 2025 рік є частиною довгострокового бюджету ЄС, ухваленого наприкінці 2020-го з поправками, внесеними в лютому 2024 року. Річний бюджет має затвердити бюджетний орган до кінця поточного року.

[Джерело 1](#)

[Джерело 2](#)

## **ЄБРР МОЖЕ ЗБІЛЬШИТИ ФІНАНСУВАННЯ ДЛЯ ВІДНОВЛЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ЕНЕРГОСИСТЕМИ**

Європейський банк реконструкції та розвитку (ЄБРР) вивчає можливість збільшення підтримки, щоб допомогти Україні подолати критичну нестачу електроенергії, пише Bloomberg.

Цього місяця ЄБРР виділив €300 млн на допомогу державним енергетичним компаніям у ремонті пошкоджених об'єктів та будівництві нових децентралізованих генеруючих потужностей. За словами президента кредитора Оділь Рено-Бассо, фінансування ще може збільшитись.

«Це свого роду початок, відправна точка, вона може бути вищою, – сказала Рено-Бассо в інтерв'ю в Києві. – Ми вивчаємо, як ми можемо надати підтримку та розвивати систему виробництва електроенергії». При цьому приватні компанії також можуть претендувати на фінансування, зазначила вона.

За її словами, ЄБРР продовжить надавати підтримку у розмірі від €1,5 млрд до €2 млрд на рік на інфраструктуру, енергетичну безпеку, відновлення та модернізацію.

Також вона згадала про мобілізацію і зазначила, що її прискорення посилює нестачу робочої сили, яка виникла після того, як мільйони людей знайшли притулок в інших країнах Європи. «Підтримка економіки дуже важлива, оскільки вам потрібні податкові надходження, електрика, громадський транспорт і персонал, здатний це робити, – сказала Рено-Бассо. – Все це потрібно збалансувати».

[Джерело 1](#)  
[Джерело 2](#)

## ЄВРОПЕЙСЬКА КОМІСІЯ ТА ГРУПА ЄІБ СТВОРЮЮТЬ УМОВИ ДЛЯ НОВОГО МЕХАНІЗМУ ГАРАНТУВАННЯ ЕКСПОРТНИХ КРЕДИТІВ НА СУМУ 300 МЛН ЄВРО ДЛЯ ПІДТРИМКИ ЕКСПОРТУ ЄВРОПЕЙСЬКИХ КОМПАНІЙ В УКРАЇНУ

Європейська Комісія, Європейський інвестиційний банк (ЄІБ) та Європейський інвестиційний фонд (ЄІФ) сьогодні домовилися про створення механізму гарантування експортних кредитів сумою 300 мільйонів євро в межах провідної інвестиційної програми ЄС InvestEU. Завдяки цьому механізму ЄІФ тепер зможе використовувати програму InvestEU для підтримки європейських малих та середніх підприємств, які експортують товари та послуги до України. Угоду підписали на полях засідання Ради з економічних і фінансових питань (ECOFIN) міністрів фінансів ЄС, яке відбулось у Люксембурзі та на якому підтримка України була одним із головних питань порядку денного.

У найближчі тижні ЄІФ розпочне процедуру запиту на висловлення зацікавленості, щоби почати надавати гарантії агентствам з експортного кредитування (ECA) для підтримки бізнесів, які бажають експортувати до України, в країнах-членах ЄС, а також у Норвегії та Ісландії. Ця ініціатива спрямована на зменшення фінансових ризиків, заохочуючи бізнес у ЄС збільшити експорт до України та відновити торгівлю. Цей механізм зміцнить економічні зв'язки з ЄС і сприятиме економічному відновленню України.

Сьогоднішня угода дає змогу дочірній структурі Групи ЄІБ з управління ризиковим капіталом, Європейському інвестиційному фонду, використовувати гарантію програми InvestEU для підтримки сектору експортного кредитування. Це сприятиме збільшенню експорту малими та середніми компаніями Європейського Союзу в Україну. Ця ініціатива — частина ширших зусиль ЄС щодо підтримки економічного відновлення України через сприяння торгівлі та економічним обмінам.

[Джерело](#)



## ЗА ОСТАННІЙ ТИЖДЕНЬ ПАРТНЕРИ ГОЛОСИЛИ ПРО ПІДТРИМКУ УКРАЇНСЬКОЇ ЕНЕРГОСИСТЕМИ НА БІЛЬШЕ 1 МЛРД ДОЛАРІВ.

Денис Шмигаль

Вже цього місяця Україна очікує надходження 1,9 млрд євро в межах програми Ukraine Facility. Про це повідомив Прем'єр-міністр Денис Шмигаль.

Крім того, після затвердження Виконавчою радою МВФ четвертого перегляду програми розширеного фінансування очікується виділення ще 2,2 млрд доларів.

«Від початку року Україна вже залучила 11,8 млрд доларів зовнішнього фінансування. Розраховуємо, що подальша підтримка буде прогнозованою та стабільною», — підкреслив Денис Шмигаль.

Як зауважив Прем'єр-міністр, за останній тиждень сумарний оголошений пакет підтримки для української енергосистеми склав більше 1 млрд доларів.

Сполучені Штати спрямовують через USAID 500 млн доларів додаткової енергетичної допомоги та переспрямовують ще 324 млн на відновлення енергетичної інфраструктури. Свій внесок в енергетичну стійкість України обсягом в 74 млн доларів зробить Норвегія. Частина цих коштів піде на ремонти об'єктів у Харкові та області. 14,5 млн доларів інвестує в українську енергетику Уряд Канади.

[Джерело](#)

## **ДЕНИС ШМИГАЛЬ ОБГОВОРИВ ІЗ МАРШАЛКОМ СЕЙМУ ПОЛЬЩІ ПІДТРИМКУ У ВІДБУДОВІ УКРАЇНСЬКОЇ ЕНЕРГЕТИКИ**

У Києві, 19 червня відбулася зустріч Прем'єр-міністра України Дениса Шмигала із Маршалком Сейму Польщі Шимоном Головнею.

Очільник українського Уряду подякував Польщі за участь у Глобальному саміті миру та підтримку пунктів Формули миру. А також за підтримку в протидії російській агресії, підтримку євроінтеграції та відкриття перемовин про вступ України в ЄС.

Сторони обговорили ситуацію в енергетичному секторі та відбудову українських енергооб'єктів. Денис Шмигаль відзначив ефективність оновленого торік українсько-польського інтерконектора.

Також Прем'єр-міністр України розповів про плани з розбудови децентралізованої енергомережі: «Розраховуємо на підтримку й допомогу Польщі, адже це підвищить захист проти російських ракет і дронів».

Окремо учасники зустрічі проговорили двосторонні проекти у сфері інфраструктури. Шимон Головня запевнив, що Польща надалі підтримуватиме їх реалізацію.



кту.gov.ua

[Джерело](#)

## **ІНВЕСТИЦІЇ, СТРАХУВАННЯ ВОЄННИХ РИЗИКІВ ТА РОЗВИТОК ЛЮДСЬКОГО КАПІТАЛУ – РЕЗУЛЬТАТИ ЗУСТРІЧІ ЮЛІЇ СВИРИДЕНКО ІЗ МІНІСТРОМ РОЗВИТКУ І ТЕХНОЛОГІЙ ПОЛЬЩІ**

Перша Віцепрем'єр-міністерка - Міністерка економіки України Юлія Свириденко та Міністр Розвитку і Технологій Республіки Польща Кшиштоф Пашик обговорили можливості залучення польських інвестицій в виробничі підприємства в Україні, реалізацію спільних економічних проектів та створення умов для повернення українців.

Під час зустрічі сторони обговорили:

- Можливості більш активної співпраці з Експортно-кредитним агентством Польщі (KUKE), яке надає експортне та інвестиційне страхування польським компаніям. В тому числі польське ЕКА може страхувати польських інвесторів, які хочуть інвестувати в Україну, від воєнних ризиків. Це страхування доступне також для українських інвесторів. Українська сторона висловила сподівання на активізацію цього інструменту зі сторони KUKE, в тому числі через програми оптимізації вартості страхування, а також тісну співпрацю з українським Експортно-кредитним агентством.
- Залученість польського банку розвитку Bank Gospodarstwa Krajowego для розширення прямих програм фінансування спільних польсько-українських підприємств.
- Можливість залучення Польщі до конкретних проектів із розвитку людського капіталу. Зокрема мова йшла про можливі ініціативи в рамках Skills Alliance, який був оголошений під час Ukraine Recovery Conference у Берліні й до якого доєдналася Польща.
- Питання доступу на польський ринок українських експортерів.

[Джерело](#)

## **МІНЕКОНОМІКИ ТА UNIDO ЗАПУСКАЮТЬ ПРОЄКТ ПО ТРАНСФЕРУ ЯПОНСЬКИХ ТЕХНОЛОГІЙ В УКРАЇНУ ЗА ФІНАНСУВАННЯ ЯПОНІЇ**

Це можливість для бізнесу отримати грант до \$10 млн. Загальний бюджет проекту – \$188 млн.

Проект спрямований на підтримку відновлення зеленої промисловості та довгострокового сталого розвитку України шляхом передачі технологій, нарощування потенціалу та спільного створення підприємств у ключових галузях промисловості з високим потенціалом зростання та доданої вартості, а також із сильною орієнтацією на соціально-економічний вплив і підтримку людей, які постраждали від війни.

Сектори, які будуть підтримані в рамках проекту:

- Agro-tech, ланцюги створення вартості та управління водними ресурсами;
- Виробництво з біомаси та невикористаних первинних продуктів та розвиток циркулярної економіки;
- Цифрова трансформація, активне використання ІКТ (інформаційно-комунікаційних технологій), аналітики даних та штучного інтелекту;
- Сталі енергетичні системи, енергозбереження, промислова декарбонізація, управління енергетичною інфраструктурою і пом'якшення та адаптація до кліматичних ризиків;
- Зелений водень/аміак;
- Підвищення продуктивності МСП та tech-рішення в сфері smart-логістики;
- Med-tech, телемедицина та медичні послуги.

[Джерело](#)

## **МІНЕКОНОМІКИ РАЗОМ З ЄВРОПЕЙСЬКИМИ ПАРТНЕРАМИ ЗАПУСТИЛИ ГРАНТОВУ ПРОГРАМУ НА 480 ТИСЯЧ ЄВРО ДЛЯ МАЛОГО ТА СЕРЕДЬОГО БІЗНЕСУ**

Міністерство економіки України разом з ЄС та Урядом Німеччини дали старт новій грантовій програмі на 480 тисяч євро, в рамках якої 12 малих та середніх підприємств зможуть отримати фінансування до 40 тисяч євро на розвиток власного експорту та інновацій та консультативну підтримку від експертів. Претендувати на отримання грантів можуть українські бізнеси, які створюють продукти або послуги з фокусом на експорт або інновації.

Взяти участь у грантовій програмі можуть малі та середні українські бізнеси, які працюють у секторах переробної промисловості (харчова, легка промисловість, машинобудування, будівництво, виготовлення меблів тощо), креативної індустрії (мода, дизайн тощо), а також інших галузей з експортним та інноваційним потенціалом.

[Джерело](#)

## **ЄС ГОТУЄ ПРОЄКТ ЩОДО ВІДНОВЛЕННЯ ПРИРОДНОГО СТАНУ ДОВКІЛЛЯ**

Єврокомісія підготувала проект, який запровадить до країн-членів вимоги щодо відновлення природного стану довкілля. Як пише «Європейська правда», про це повідомляє Reuters.

За словами єврокомісара з питань довкілля Віргініуса Сінкевічюса, пропонується встановити цілі щодо відновлення тих чи інших природних середовищ і видів тварин, рослин і комах, та забезпечити відновлення до 20% території країн ЄС у її природному стані до 2030 року, зменшуючи шкідливий ефект від сільського господарства й урбанізації.

«Ніщо не може замінити ті екосистемні послуги, які забезпечують наші ґрунти, ліси й океани... Якщо буде втрачатися родючість ґрунту, якщо продовжиться ерозія, це врешті вплине і на продуктивність сільського господарства», - зауважив він.

Зокрема, у проекті пропишуть цілі з підтримання та відновлення популяції пташок на територіях, що використовуються для сільського господарства, збереження комах-запилювачів, відновлення 25 тисяч км природних русел річок до 2030 року. Країни повинні будуть підготувати національні плани для забезпечення виконання цього курсу.

[Джерело](#)

## **ЗА СПРИЯННЯ МІНЕКОНОМІКИ ТА ПІДТРИМКИ USAID СТАРТУВАЛА НОВА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА «ШКОЛА ОПЕРАТОРІВ БУДІВЕЛЬНОЇ ТЕХНІКИ»**

В Україні стартував набір до «Школи операторів будівельної техніки». Навчальну програму, яка дозволить людям без попереднього досвіду володіння будівельною технікою опанувати



нову для себе професію реалізують за сприяння Міністерства економіки України та підтримки Програми USAID «Конкурентоспроможна економіка України» Немішаївський фаховий коледж та компанія «Алеф Строй» за партнерства Конфедерації будівельників України.

«Сьогодні держава докладает максимум зусиль для того, щоб запропонувати людям нові можливості для самореалізації. Гранти на започаткування чи розвиток бізнесу, програми перенавчання чи підвищення кваліфікації, працевлаштування вразливих верств населення – ми прагнемо, щоб кожен, хто цього потребує, мав можливість обрати найбільш прийнятний для себе варіант. В центрі уваги – молодь, ветерани, жінки. Міністерство економіки всіляко сприяє реалізації навчальних програм, які допоможуть людям здобути нові навички та професії, які мають попит на ринку праці. Адже це означає, що учасники таких програм точно знайдуть собі роботу з досить конкурентною заробітною платою. Інша важлива річ: такі програми задовольняють потреби ринку у конкретних фахівцях. Це важливо, насамперед з погляду відновлення економіки та стабільної роботи бізнесу. Тому ми дедалі частіше бачимо, що саме бізнес стає ініціатором навчання, або так чи інакше бере участь в процесі. І безперечно, Міністерство економіки далі підтримуватиме такі ініціативи», - розповіла заступниця Міністра економіки України Тетяна Бережна.

[Джерело](#)

## 2. ПЛАНИ ВІДНОВЛЕННЯ – ОФІЦІЙНО

### **РАДА ЄС ЗАТВЕРДИЛА ПОЧАТОК ПЕРЕГОВОРІВ ПРО ВСТУП З УКРАЇНОЮ 25 ЧЕРВНЯ**

Рада Європейського Союзу схвалила переговорні рамки для України та Молдови і підтвердила, що міжурядові конференції для запуску переговорів відбудуться 25 червня, повідомило бельгійське головування в ЄС.

Брюссель наполягає на тому, щоб офіційні переговори з Києвом розпочалися цього місяця, щоб продемонструвати підтримку зруйнованій війною країні до того, як Угорщина візьме на себе головування в блоці.

[Джерело 1](#)  
[Джерело 2](#)

### **УКРАЇНА ЦЬОГОРІЧ ПОТРЕБУЄ ЩЕ \$9,5 МІЛЬЯРДА ДЛЯ ФІНАНСУВАННЯ ПЕРШОЧЕРГОВИХ ПОТРЕБ ВІДНОВЛЕННЯ**

Україна у 2024 році потребує ще 9,5 млрд доларів США для фінансування першочергових потреб відновлення: оборонна промисловість, енергетика, відновлення пошкодженого житла, тощо.

Як передає Укрінформ, про це повідомляє пресслужба Мінфіну.

«За оцінкою звіту RDNA-3, у 2024 році Україна потребує 15,3 млрд доларів США на швидке відновлення. З них близько 5,5 млрд доларів США вже профінансовано з державного бюджету та за рахунок донорської підтримки. Таким чином, Україна потребує ще 9,5 млрд доларів США для фінансування першочергових потреб відновлення. Це оборонна промисловість, енергетика, відновлення пошкодженого житла, сільське господарство, природні ресурси, цифрові технології та IT-сектор», - йдеться в повідомленні.

[Джерело 1](#)  
[Джерело 2](#)





## 3. ПЛАНИ ВІДНОВЛЕННЯ – ЕКСПЕРТИ

### ВІДБУДОВА НА ЧАСІ: ПРО ЩО ГОВОРИЛИ УКРАЇНЦІ НА КОНФЕРЕНЦІЇ В БЕРЛІНІ

*Українська правда*

Під час круглого столу щодо підсумків заходу (Міжнародна конференція з питань відновлення України (Ukraine Recovery Conference – URC2024) журналісти «Української правди» спільно з учасниками конференції обговорили питання регіональної відбудови.

Участь у круглому столі взяли: Биценко Світлана, власниця лавандової ферми «Лавандочка», м. Суми, Дмитренко Олександр, заступник ГО Бізнес Асоціації «4Бізнес», м. Суми, Кузьменко Павло, міський голова Охтирки, Мінаєва Галина, меркиня Чугуєва, Савченко Тарас, перший заступник начальника Сумської ОВА, Тушницька Ірина, директорка проекту «Відновлення», Фонд «Партнерство за сильну Україну».

Зокрема міський голова Охтирки Павло Кузьменко підкреслив, що громади активно готувалися впродовж місяця, аби гідно представити країну.

«Ми їхали підготовлені, у нас були матеріали. Як ми про це говорили? Ми мали приблизно 40-50 зустрічей. Був свій стенд, приходили люди з різних сфер. Я починав із питання: «Чи знаєте ви, де розташована Сумщина?». Третина знали, дві третини – ні. Показував на карті, пояснював, яка ситуація. Говорив відверто, що ми намагаємось не просто вижити, а повноцінно організувати життєдіяльність», – зазначив пан Тарас.

Зазначається також: «Існує думка, що говорити про відбудову в умовах активних бойових дій – не на часі, але це не зовсім так. Ба більше, низка ініціатив з відновлення стосуються саме безпеки. До прикладу, проектування та будівництво укриттів у дитячих садочках, аби продовжувати навчання офлайн. Таку думку висловила ще одна учасниця круглого столу – меркиня міста Чугуїв – Галина Мінаєва».

За словами директорки проекту «Відновлення» (Фонд «Партнерство за сильну Україну») Ірини Тушницької, основою відбудови України є наявність активного громадського сектору і готовність бізнесу співпрацювати з місцевою владою.

«Золоте правило – бажання самої громади змінюватись, відкриватись. Всі ідеї на місцях. Ми не можемо заходити в громади зі своєю аджендою. Іноземні партнери іноді не розуміють контекст, ми їх переконуємо. Нам пощастило, що вони нас чують», – пояснила Ірина Тушницька.

[Джерело](#)

### ЗАХИСТИТИ КОШТИ НА ВІДНОВЛЕННЯ УКРАЇНИ ВІД ПОЛІТИЧНОГО ВПЛИВУ ЗАКЛИКАЮТЬ У ФОНДІ МАРШАЛЛА

*Голос Америки*

*Оксана Бедратенко, вебредакторка, журналістка, економічна оглядачка*

На Заході багато хто вважає, що корупція в Україні – гірша, ніж насправді, каже Джош Рудольф, старший дослідник Альянсу із забезпечення демократії Німецького фонду Маршалла у США. Він також застерігає, що події минулого тижня стали викликом для стратегічної комунікації в цій сфері й показали, що програми відновлення, які будуть отримувати все більше міжнародного фінансування, треба захистити від політичного впливу.

Фонд Маршалла активно інформує Захід про антикорупційні зусилля України. Комунікація важлива, бо у США багато хто вважає, що корупція в Україні значно гірша, ніж це справді є, каже Рудольф.

В інтерв'ю журналістці Української служби Голосу Америки Оксані Бедратенко він відзначає: за минулі десять років Україна створила більше антикорупційних установ, ніж будь-яка інша

країна за цей період, включаючи відкриті реєстри даних, децентралізацію, спеціалізовані антикорупційні установи та реформу судової системи.

«Сполученим Штатам та країнам Заходу знадобилось 200 років, щоб створити подібні потужні незалежні та підзвітні інституції. Розуміння цього недостатнє на Заході», - додає він.

Українці почали значно менше стикатись із корупцією на побутовому рівні, свідчать результати нещодавнього опитування Міжнародного республіканського інституту (IRI).

Рудольф вказує на брак політичної волі всередині українського керівництва. Від Офісу президента він не бачить бажання забезпечити незалежність цих установ самостійно, і тому вважає - на цьому мають наполягати донори.

Зберегти якість лідерства у сфері відбудови закликала і спецпредставниця США з питань відновлення України Пенні Пріцкер. «Якість керівництва має продовжувати відображати чесність, єдність та демократичні цінності, які становлять справжній перехід від радянської доби до європейської та західної доби, якої так відчайдушно прагнуть українці», - заявила посадовиця під час події.

США нещодавно затвердили 61 мільярд доларів допомоги Україні. Також G7 оголосило про можливість надати Україні \$50 млрд кредиту з використанням доходів на заморожені російські активи. Уряд США запевняє - кошти міжнародної допомоги надійно відслідковуються. Є генеральні інспектори різних урядових установ США, які незалежно звітують перед Конгресом.

З українського боку, додає Рудольф, працюють спеціалізовані антикорупційні установи та журналістки розслідувачі. «Вони тяжко працюють, щоб порушувати ці питання, бо знають, наскільки важливо це для їхньої безпеки та демократії».

[Джерело](#)

## **ЯК ЗАБЕЗПЕЧИТИ БІЛЬШ СПРАВЕДЛИВЕ ВІДНОВЛЕННЯ УКРАЇНИ. РОЛЬ ГРОМАД ТА ДОНОРІВ**

*LB*

*Богдан Ференс, Член Координаційної ради Інституту демократії та соціального прогресу*

Берлінська конференція з відновлення України (URC) стала ще однією спробою зазирнути у майбутнє відбудови. На відміну від попередніх заходів подібного формату у Лондоні та Лугано, вона якісно відрізнялася більшою кількістю учасників, рівнем представництва та фокусом на ролі місцевих громад у процесі відбудови. Частково змінилася й риторика. До формулювання «відновлення» додалася «стійкість». Адже без забезпечення поточної спроможності підтримувати сили оборони, економіку та соціальну сферу досить важко зазирати у майбутнє. Як і раніше, воно туманне і незвідане, але таке важливе для тих, хто не втратив надії під тягарем війни. На полях конференції йшлося про процеси, які необхідно спрямувати на відбудову інфраструктури, забезпечення економічної стійкості за рахунок підтримки індустріального сектору та соціального захисту, залучення та розподілу міжнародних фінансових ресурсів з метою створення робочих місць та пріоритезації людино-центричного підходу.

Місцеві громадські організації та невеликі громади часто стикаються з труднощами в реалізації проектів та отриманні фінансової підтримки. Основна частина фінансових ресурсів осідає у тих організаціях, які вже мають необхідний статус, досвід, контакти та капітал. Тому донорам необхідно змінити свої підходи, щоб забезпечити більш справедливий розподіл ресурсів та чіткі вимоги до локалізації. Досвідчені гравці у сфері фандрейзингу та допомоги також могли б бути більш відкритими до готовності ділитися ресурсами з низовими ініціативами та спільнотами.

Отже, щоб бути готовим до майбутнього відновлення України, про яке багато говорять на міжнародних конференціях, необхідно досягати конкретних результатів вже зараз. А це не може відбуватися без застосування більш таргетованого підходу до визначення проблем місцевих громад та забезпечення дієвих інструментів їхнього вирішення. Важливо, щоб учасники майбутніх подібних заходів глибше занурювалися у контекст та не забували про важливість подальшої демократизації, інклюзивності, а також про залучення різних суспільних

груп до планування відбудови. Лише завдяки комплексним підходам Україна отримає шанс на посилення стійкості та більш справедливе відновлення.

[Джерело](#)

## ВІДНОВЛЕННЯ УКРАЇНИ: РИЗИКИ ТА УСПІШНІ КЕЙСИ

УНІАН

Григорій Бондар, журналіст, автор УНІАН

Західні партнери готові фінансувати проекти розвитку, але вони категорично не бажають, щоб ці кошти потрапляли до кишень нечистих на руку українських чиновників та пов'язаних з ними підрядників.

За оцінкою звіту RDNA-3, у 2024 році Україна потребуватиме ще \$9,5 млрд на швидке відновлення. Про це повідомило Міністерство фінансів за результатами дискусійної панелі з питань відновлення України, що відбулася в межах Конференції Invisso в Лондоні.

Переважна більшість коштів, на які розраховує наша країна – донорські, адже більша частина Держбюджету йде на потреби оборони.

Маркерним у нинішній ситуації має бути максимально прозоре використання отриманих грошей, готовність розпорядників коштів до повної перевірки цільового характеру їх використання, відкритість до співпраці за цим напрямком як зі ЗМІ, так і з громадським сектором.

З огляду на це, позитивним є приклад керівництва Київської області, очільник якої Руслан Кравченко звернувся до обласної прокуратури з проханням перевірити інформацію про 14 млн грн збитків під час будівництва доріг та соціальних закладів в області. Як ідеться в дописі Кравченка у фейсбуці, ці роботи тривали упродовж 2019-2021 років, тобто – ще до повномасштабного вторгнення.

«Попри те, що виявлені порушення стосуються періоду до того, як я очолив Київську обласну державну адміністрацію, звернувся до прокуратури із заявою про вчинення кримінального правопорушення у порядку ст. 214 КПК України. Прокуратура має всебічно перевірити факти викладені у документах ДАСУ та, у разі їх підтвердження, притягнути винних до відповідальності. Йдеться як про підрядників, так і про колишніх працівників ДРР», – йдеться в дописі очільника Київської області.

Отже, керівництво Київщини чітко дає зрозуміти і підрядникам, і потенційним інвесторам, що жодна гривня, спрямована на відбудову України, не буде витрачена на сумнівні проекти за завищеною вартістю робіт.

Показово, що подібна ініціатива йде від обласної влади, а не є наслідком директив з центру. Якщо таку практику буде візьмуть на озброєння й в інших регіонах України, то це не лише посилюватиме переконання, що країна чітко встала на шлях подолання корупції, а й збільшуватиме кількість інвесторів, бажаючих взяти участь у відновленні зруйнованих об'єктів та будівництві нових.

[Джерело](#)

## РОЗПОДІЛЕНА ГЕНЕРАЦІЯ – ПИТАННЯ ВИЖИВАННЯ УКРАЇНИ

Економічна правда

Сергій Апостолака, експерт з питань екології та енергетики

Сергій Апостолов доводить тезу, що розбудова розподіленої генерації можлива тільки за умови створення сприятливих умов для приватних інвесторів.

“Можна ще багато писати про взаємодію з громадами, про створення національних стратегій та програм розвитку розподіленої генерації, підтримку ініціатив з енергозбереження та енергоефективності на місцевому рівні, про розробку та впровадження програм державної підтримки, субсидій та грантів для стимулювання установок розподіленої генерації, про впровадження інтелектуальних мереж (smart grids), які дозволяють більш ефективно керувати потоками електроенергії, про інвестування в оновлення та розширення існуючих електричних мереж.

Все це важливо, але перед народом України, урядом, депутатами постає екзистенційна проблема. Йдеться про виживання людей, про виживання держави.

Якщо не буде механізму швидких розрахунків за електроенергію та привабливих тарифів, якщо погодження установки та підключення до електричної та теплової системи когенераційної установки зануриться у нескінченні узгодження, інвесторів не буде.

Не буде інвесторів – не буде генерації – зупиниться промисловість, зупиниться базова генерація на АЕС, розвалиться енергетична система, замерзнуть міста, буде знищено комунальну інфраструктуру.

Вирішення питань розподіленої генерації має найвищий пріоритет у роботі уряду та Верховної Ради. Енергетика стала питанням виживання нації”, – зазначає автор.

[Джерело](#)

## **ЯК ПЕРЕЖИТИ ЗИМУ З ВІДКЛЮЧЕННЯМИ ЕЛЕКТРОЕНЕРГІЇ. ІНТЕРВ'Ю З ЕНЕРГОЕКСПЕРТОМ**

*Економічна правда*  
*Дана Гордійчук, журналістка*

В інтерв'ю ЕП голова Асоціації енергоаудиторів Вадим Литвин пояснює, чого варто очікувати від наступної зими, як зробити своє помешкання більш енергетично незалежним та чому бойлери в Києві можуть замінити третину атомного енергоблока.

На питання: “Як ще бізнес може забезпечити себе електроенергією? Деякі підприємства «застеляють» свої дахи сонячними електростанціями. Можливо, біогаз?, Вадим Литвин відповідає, зокрема:

“Для кожного споживача, промислового та побутового, потрібно прорахувувати модель споживання. Сонце і гібридні сонячні установки влітку можуть забезпечити роботу підприємства, але взимку сонячна генерація у п'ять-десять разів менша. Тоді все одно доведеться використовувати мережу або паливні генератори. Біопаливо – хороший варіант для певних регіонів, його впроваджують дедалі більше агропідприємств”.

[Джерело](#)

## 4. ХІД ВІДНОВЛЕННЯ



**25 ЧЕРВНЯ ПРОВЕДЕМО МІЖУРЯДОВУ КОНФЕРЕНЦІЮ УКРАЇНА-ЄС, ЯКА ЗНАМЕНУЄ ФОРМАЛЬНИЙ ПОЧАТОК ПЕРЕГОВОРІВ ПРО НАШ ВСТУП.**

*Денис Шмигаль*

Україна продовжує інтеграцію до Євросоюзу за всіма напрямками. Вчора Україна та ЄС продовжили дію «транспортного безвізу». Це угода про лібералізацію вантажних перевезень, яка усувала необхідність отримувати дозволи на такі перевезення. Про це зазначив Прем'єр-міністр Денис Шмигаль.

«Ми домовилися, що «транспортний безвіз» продовжено на рік, але з можливістю автоматичної пролонгації до кінця 2025 року. Далі будемо працювати над тим, щоб і «транспортний безвіз», і «торговельний безвіз» працювали на постійній основі», — відзначив очільник Уряду.

«Україна — перша і поки єдина країна-кандидат на вступ у ЄС, яка долучилася до політики ЄС Roam like at home», — зауважив Денис Шмигаль.

Крім того, сьогодні Рада ЄС схвалила рамки для перемовин про вступ України. За словами Прем'єр-міністра, вже 25 червня буде проведена Міжурядова конференція Україна-ЄС, яка знаменує формальний початок переговорів про наш вступ.

«Далі почнемо детальні технічні переговори за десятками різних глав майбутньої угоди», — зазначив Глава Уряду.

Він подякував європейським партнерам за підтримку, яка посилює нашу економіку та нашу державу. А також за важливі кроки для послаблення російської економіки. Зокрема, 20 червня посла ЄС погодили 14-й пакет санкцій проти росії. Як зауважив Денис Шмигаль, це буде перший подібного масштабу удар по газовій галузі агресора. Крім того, закривається низка шляхів уникнення попередніх санкцій.

[Джерело](#)

### **ДЕНИС ШМИГАЛЬ: ДЕРЖАВА ПЕРЕДБАЧИЛА 759 МЛН ГРН НА ДОДАТКОВУ ПРОГРАМУ ЕНЕРГОЕФЕКТИВНОСТІ ТА ПОСИЛЕННЯ СТІЙКОСТІ ЕНЕРГОСИСТЕМИ УКРАЇНИ**

Уряд затвердив порядок використання коштів Державного фонду декарбонізації та енергоефективної трансформації. Про це повідомив Прем'єр-міністр Денис Шмигаль.

Ідеться про додаткову програму енергоефективності та посилення стійкості енергосистеми України на 759 млн грн.

«На що підуть ці кошти? Передусім на зниження ставок по кредитах для реалізації проектів енергоефективності та встановлення альтернативних джерел енергії», — зазначив Денис Шмигаль.

За словами Прем'єр-міністра, держава розширює можливість отримати пільгові позики, аби бізнес та люди могли зменшити споживання електроенергії або створити додаткове джерело для її генерації.

[Джерело](#)

### **УРЯД ВДВІЧІ ЗБІЛЬШИВ РОЗМІР ГРАНТІВ ЗА ПРОГРАМОЮ «ВЛАСНА СПРАВА» ДЛЯ ХАРКІВ'ЯН – ДО 500 ТИС. ГРН**

Уряд вдвічі збільшив граничну суму грантової допомоги на розвиток бізнесу за програмою «Власна справа», яка є компонентом програми eРобота, для тих підприємців, які працюють у Харкові чи Харківській області. Відтепер вони можуть отримати допомогу від держави на



розвиток бізнесу на суму до 500 тисяч грн. Таким чином Уряд стимулює розвиток економіки регіону, який потерпає від системних регулярних обстрілів.

«Ми розуміємо з якими викликами кожного дня стикаються підприємці Харківщини. І ми вдячні їм за те, що вони продовжують працювати попри обстріли, відключення світла, руйнування і втрати. Аби підтримати підприємців, ми вдвічі збільшили граничну суму грантової допомоги на розвиток бізнесу за програмою «Власна справа» - до 500 тисяч гривень. Ці кошти можна спрямувати на оплату оренди, обладнання, зокрема й на купівлю генераторів», - наголосила Перший віце-прем'єр-міністр - Міністр економіки України Юлія Свириденко.

Ще однією зміною, яку Уряд вніс до умов програми «Власна справа», стало те, що для отримання гранту менше ніж на 75 тисяч гривень фізособами, які ще не зареєструвалися як ФОП, тепер не обов'язково створювати робоче місце.

[\*Джерело\*](#)

## **В УКРАЇНІ СТАРТУВАЛА ПРОГРАМА ВАУЧЕРНОЇ ДОПОМОГИ НА РЕМОНТ ПОШКОДЖЕНОГО ЧЕРЕЗ ОБСТРИЛИ ЖИТЛА**

Жителі прифронтових областей можуть отримати від Міжнародної організації з міграції ваучери для невідкладного ремонту пошкодженого внаслідок обстрілів житла.

Як передає Укрінформ, про це Міністерство з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України повідомляє у Фейсбуці.

«Міжнародна організація з міграції за підтримки Європейського Союзу розпочала програму ваучерної допомоги для невідкладного ремонту житла, що зазнало пошкоджень внаслідок обстрілів. Про це йдеться на сайті MOM», - ідеться у повідомленні.

Програма триватиме до серпня поточного року та має на меті допомогти людям швидко відремонтувати будинки, пошкоджені від російських атак.

«Долучитися до неї можуть українці, які проживають у Харківській, Сумській, Дніпропетровській, Миколаївській, Одеській та Запорізькій областях. А також якщо вони зафіксували факт пошкодження житла, звернувшись до органів місцевої влади», - наголосили у Мінреінтеграції.

За ваучери можна буде придбати OSB-плити, піноізоляційні матеріали, ручний неелектричний інструмент (ножі, пилки, молотки), плівки, тенти, брезент тощо. Також вони дадуть змогу оплатити доставку матеріалів.

[\*Джерело 1\*](#)  
[\*Джерело 2\*](#)

## **ЗАПРАЦЮВАВ МАГІСТРАЛЬНИЙ ВОДОГІН ІЗ ЗАПОРІЖЖЯ ДО МАРГАНЦЯ, ЯКИЙ AUTOSTRADA ПОБУДУВАЛА ЩЕ В ЛЮТОМУ**

У Запорізькій та Дніпропетровській областях запрацював магістральний водогін, побудований «з нуля» після руйнування росіянами дамби Каховської ГЕС. Про це повідомив Максим Шкіль, власник групи компаній Autostrada, що була підрядником будівництва водогону.

Через першу гілку вода вже подається з Запоріжжя на насосно-фільтрувальну станцію у Марганець, де вона очищується та розходить до споживачів – у Марганецьку, Мирівську, Широківську, Томаківську громади.

Друга гілка забезпечуватиме водою жителів Дніпропетровщини: Нікополя, Покровського та Червоногригорівки.

Будівництво водогону та підготовку його до запуску Autostrada завершила ще у лютому, повідомив Шкіль. «Увесь цей час довелося чекати на визначення балансоутримувача об'єкта



facebook.com



та на забезпечення постійною напругою», – додав він.

Будівництво здійснювалося фактично за кредитні та обігові кошти компанії, повідомив власник групи компаній Autostrada. Борг держави перед компанією за цей об'єкт – 1,5 млрд грн, зазначив Шкіль.

Щоб убезпечити водогін від обстрілів, практично всю систему магістральних трубопроводів і насосних станцій сховано під землю.

[Джерело 1](#)

[Джерело 2](#)

## **У МИКОЛАЄВІ ПРЕЗЕНТУВАЛИ ПРОЄКТ МОРСЬКОГО ІНДУСТРІАЛЬНОГО ПАРКУ**

Одним з базових компонентів післявоєнної відбудови Миколаєва є створення Морського індустріального парку (МІП), який забезпечить роботою 4 000 людей, залучить додаткові інвестиції та дасть можливість щорічно поповнювати міський бюджет на 180 млн грн.

Цей проєкт було презентовано на саміті BLUE SUMMIT in MYKOLAIV в рамках програми «Мери за економічне зростання», що фінансується Європейським Союзом і Королівством Данія через ПРООН, передає кореспондент Укрінформу.

Також завданням МІП є заохочення підприємців для створення нових виробництв. Адже тут це буде на 25% дешевше, ніж в іншому місці, бо індустріальний парк зможе розв'язати три важливі проблеми: під'єднання до інженерних мереж, надання земельних ділянок та зниження вартості виробництва.

ukrinform.ua



Ще одним базовим проєктом, який допоможе відновити Миколаїв, є реорганізація Миколаївського суднобудівного заводу. Метою цього проєкту, який також презентували на BLUE SUMMIT, є збереження суднобудування як напрямку діяльності підприємства та забезпечення довгострокової перспективи його розвитку. Досягти цього можна за умови запровадження високотехнологічних виробництв.

Ці та інші проєкти, які були презентовані на саміті, об'єднані концепцією «блакитної» економіки. За словами директорки департаменту економічного розвитку міськради Тетяни Шуліченко, Миколаїв, завдяки своєму географічному розташуванню, має всі шанси стати регіональним хабом «блакитної» економіки, яка передбачає максимально ефективне використання водних ресурсів на базі інноваційних технологій при умові збереження навколишнього середовища.

Це дозволить відбудувати місто, яке зазнало значних втрат від російської агресії, не «як було», а «краще ніж було». А в подальшому забезпечить і стале економічне зростання.

Як повідомлялося, у Миколаєві розробляють декілька проєктів, щоб під час післявоєнної відбудови зробити місто центром «блакитної» економіки у басейні Чорного моря.

[Джерело](#)